

a qualcuno che io mi proponga a dedicare questo libro a voi che, diligente spettatore della natura dei fenomeni che accordino nelle infirmità del genere umano e sollecito riparatore di quei disordini, fino a che può giungere l'umana esperienza, imparaste a distinguere il vero dall'apparente e l'impostura dalla sincerità. — Sogliono per lo più, a dir vero, servire le lettere dedicatorie, o per procacciarsi vantaggi o per lusingare l'altrui ambizione. Tolga Dio che l'uno o l'altro di questi fini abbia contaminato l'animo mio. Bramo che il mondo sappia le obbligazioni che ho con voi, nè so trovare migliore o più conveniente occasione di questa in cui, esce dai miei torchi il primo libro Italiano. Voi avete protetto questa mia stamperia, anche quando pareva che dovesse essa sommersa da intempestivo nembo fatto svanire dalla Sovrana Clemenza; e come prima, così adesso invigilate con tutta la diligenza, perchè dalle mie Stampe, corretti riescano i libri greci; nella qual lingua voi siete cotanto versato che non farebbe agevol cosa trovarne l'uguale, non chè il superiore. Se tanto vi dee dunque questa mia stamperia che meno far poss'io quanto dichiarare a tutti che mi sento a voi con infiniti obblighi tenuto e che serbo nell'animo una grata riconoscenza e mi pregio d'aver voi per direttore delle mie stampe? Anzichè ho voluto prima di intraprendere l'edizione di quest'opera che Voi ne deste il giudizio. Ottimo conoscitore di tutto ciò che contiene la greca letteratura mi affermaste che siccome quegli scrittori primi scrissero dei fatti di questo famoso Impostore, riferirono azioni inverisimili e favolose di lui, ond'è che dai posteriori storici copiati, se ne sparse per tutta la credenza; che era pertanto giusto che questa vita purgasse da tante favole e non lasciasse campo a suoi seguaci di rimproverarci che di lui non sappiamo nè diciamo che falsità e cose inventate a piacere, che pertanto farei cosa grata al pubblico se rendessi comune questa vita libera da tanti pregiudizi, cavata dagli Arabi stessi seguaci di Maometto; a questo modo il pubblico tutto è a voi debitore di questa edizione ed io l'averla intrapresa. Dovrebbero questi motivi giustificare il pensiero, di dedicarla a Voi; potrei aggiungere degli altri se volessi; perciocchè a chi più che a voi conviene un'opera in cui si' cerca di liberare dalla

falsità alcuni fatti? ai cui si fa trionfare il vero e si nostra aperto l'inganno e l'impostura? Voi nemico della finzione; sincero e pieno di sode cognizioni; preferite sino a vostri vantaggi la bella verità; voi veramente filosofo ridete della vanità con cui si cuoprano le più sciocche fantasie e trovate più che altrove nella medicina di che ridere e di che apprendere delle umane stoltezze. Ma nè io posso dire di più, nè voi soffrireste che io più ne dica. Accettate dunque con favorevole animo questa mia umile e devota offerta e riconoscete come un contrassegno della mia gratitudine, piuttosto, che una ricompensa di tante mie obbligazioni.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου εὔρηται ἡ κάτωθι εἰδοποίησις:

«Avviso dello Stampatore».

«Terminata l' edizione delle Prelezioni del P^e Giacinto Serry

1) Ἴδου καὶ ἡ μετάφρασις τῆς εἰδοποιήσεως τοῦ Τυπογράφου: «Περατωθείσης τῆς ἐκδόσεως τῶν μαθημάτων καὶ παραδόσεων τοῦ Ἱερέως Ἰωακίνθου Σερρύ, πρώτου ἀναγνώστου τοῦ Φροντιστηρίου Παδούης, εἰς τόμους 5 σχῆμα 4ον, γενομένης παρὰ τῷ Θωμᾷ Μπεινέλλῃ ἐν Βενετία, μετεβιβάσθη αὕτη εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ κ. Δημητρίου Θεοδοσίου, γενικοῦ διευθυντοῦ τοῦ Τυπογραφείου τούτου. Οἱ βουλόμενοι νὰ προμηθευθοῦν τοιοῦτο σπουδαῖον ἔργον, ἢμποροῦν νὰ ἀπευθύνωνται ἢ εἰς τὸν ἴδιον Διευθυντὴν κατοικοῦντα ἐν Βενετία ἐπὶ τῶν fundamenta S. Lorenzo ἢ εἰς τὸν ρηθέντα Μπεινέλλην».

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῆ ἐνταῦθα μία παρέκβασις ἀφορῶσα τὸν τρίτον Ἰωαννίτην Τυπογράφον ἐν Βενετία, τὸν Δημήτριον Θεοδοσίου. Τοῦτον εὐρίσκομεν τὸ 1745 — ὡς ἄνω ἐρρέθη—Διευθυντὴν τοῦ Τυπογραφείου Θωμᾷ Μπεινέλλῃ, ἐνῶ ὁ Βελοῦδος ἐν τῇ «Ἑλλήνων ὀρθοδόξων ἀποικία ἐν Βενετία» καὶ ἐν σελ. 129 (ἐκδ. 1872) γράφει: «Περὶ δὲ τὰς ἀρχὰς τῆς 18ης ἑκατονταετηρίδος (κατὰ τὸ ἔτος 1715) ἠνοίχθη βεβαίως καὶ ἕτερον τυπογραφεῖον τὸ τοῦ Δημητρίου Θεοδοσίου ἐξ Ἰωαννίνων». Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀνακριβές. Διότι τὸ Τυπογραφεῖον Δημητρίου Θεοδοσίου ἠνοίχθη ὄχι τῷ 1715, ἀλλὰ μετὰ τεσσαράκοντα ἔτη ἤτοι τὸ 1755 (α) καὶ τὸ πρῶτον βιβλίον τὸ ἀνεύρομεν εἰς τὴν Μαρκ. Βιβλ. ὑπ' ἀρ. 49 D 151 καὶ φέρει τὸν τίτλον:

Βίβλος ἐνιαύσιος (β), τὴν ἅπασαν ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν ἀνελλιπῶς περιέχουσα, προσφωνηθεῖσα μὲν τῷ ἐντιμοτάτῳ καὶ εὐγενεστάτῳ Κυρίῳ Κυρίῳ Πάνῳ Μα-

α) Σφάλλεται καὶ ὁ Βρετὸς καθορίζων τὸ ἔτος 1762 ὡς ἔτος ἰδρύσεως τοῦ Τυπογραφείου Θεοδοσίου (Νεοελλ. Φιλ. σελ. 198 Τόμ. Α'). Τὸν Βρετὸν ἀκολουθεῖ καὶ ὁ Λάμπρος (Ν. Ἑλλην. ΙΓ' ἐν σελ. 312).

β) Εἰς τὸ τέλος τῆς βίβλου ἀναγινώσκονται τὰ κάτωθι: «Τέλος, θεῶ δὲ δόξα τῷ Τρισηλίῳ, τῷ δόντι ἰσχὺν τῷ ταπεινῷ μοι νόῳ, ὀρθῶς νοῆσαι καὶ διορθῶσαι ἅμα, τῶν Ὀρθοδόξων τὰς δε τὰς θείας Βίβλους.—Ὁ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης εὐλαβῆς θεράπων καὶ ἐλάχιστος ἐν σπουδαίοις Γεώργιος Κωνσταντίνου ὁ ἐξ Ἰωαννίνων, οὗτινος καὶ προτροπῇ τύποις ἐξεδόθη.

lettore primario dello Studio di Padova in tomi 5 in 4° fatta da Tommaso Bettinelli in Venezia, passò questa in potere del Signor Demetrio Theodossio, direttore principale di questa Stamperia, onde chi volesse provvedersi di così pregiata opera, potrà indirizzarsi o dallo Stesso direttore, abitante in Venezia sulle fondamenta di San Lorenzo, o dal Bettinelli sopradetto».

ρούτζη τοῦ ποτὲ Ἀναστασίου, εὐπατριδῆ Ἰωαννίνων, τὰ νῦν δὲ πρῶτον τύποις ἐκδοθεῖσα καὶ μετ' ἐπιμελείας διωρθωθεῖσα παρὰ τοῦ Κου Ἀλεξάνδρου Καγκελλαρίου. Ἐνετίησιν, κατὰ τὸ σωτήριον ἔτος 1755 (σελ. 1298 εἰς σχῆμα 4ον). Ἴδου καὶ ἡ προσφώνησις λίαν ἐνδιαφέρουσα ἢ ὅποια ἐπιβεβαιοῖ τὰ ὅσα ἀνωτέρω γράφομεν·

«Ἀνυπερθέτως εὐγενέστατε ἄρχων, μετὰ τὴν ἐπιτευχθεῖσάν μοι ἄδειαν παρὰ τῆς Γαληνοτάτης Γερουσίας τῶν Ἐνετῶν, εἰς τὸ ἐκδοῦναι τύποις οἰασδήποτε βίβλους ἐπὶ τῷ ἐμῷ ὀνόματι, ἐν ταύτῃ τῇ Περιβλέπτῳ πόλει, ἐνέτυχον εὐκαιρία ἐτοίμῳ τοῦ ἐκδοῦναι τὴν παροῦσαν τῷ ὄντι ἀξιόλογον βίβλον, ἣτις τὰ μάλιστα χορηγεῖ με καὶ ὑπόθεσιν ἀξιοχρεῶν δημοσιεῦσαι πανδημεῖ τὴν ἄκραν μου αἰδῶ, τὸ σέβας καὶ τὴν οὐ τυχοῦσαν εὐλάβειαν τῆς ἐμῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν ἔτινι πολλῷ τῷ μέτρῳ οἶδα τὸ ὀφειλόμενον χρέος διὰ τῆς προσφωνήσεως ταύτης τῆς Βίβλου, οἷον ἀπαρχῆς τῶν ἐμῶν φιλεργιῶν. Ἐκαστος δὴποθεν ἀναγινώσκων τὸ ἐμὸν ὄνομα ὡς νέου τυπογράφου, ραδίως ἂν διαγνῶ τὸ τοιοῦτό μου χρέος, πρῶτως καὶ καθ' αὐτὸ ὅλως πρὸς ὑμᾶς ἀφορᾶν, ἀφ' ὧν τε ἐρανίζεσθαι τὴν ἀξιόλογον τιμὴν, συνερανίζον ἅμα πολλαπλασίας καὶ τὰς ἀντωνομασίας, αἵτινες ὡς δυσδιάλυτοι δεσμοί, συνέχουσί με πρὸς ὑμᾶς μετ' ἐναργῶν τεκμηρίων τῆς ἀξιοχρεῶν μου εὐγνωμοσύνης. Παραλιπὼν τοὺς ἀρχαίους δεσμοὺς τῆς συγγενείας καθ' οὓς συνέχοντο ἀλλήλοις ὁ τε Σὸς Μακαρίτης Πατήρ, ὃς τε μακαρία τῇ λήξει γενόμενός Σοι θεῖος καὶ ὁ ἐμὸς Πατήρ ὑποστηριζόμενοι ἀμοιβαίως καὶ ἀλληλοδιαδόχως, εἰλικρινεῖ τινι καὶ ἀδόλφῳ φίλῳ (ἢ τινι ἀρχαίᾳ συγγενεῖᾳ συνέξευκται προσέτι καὶ νέα) ἐνδιατρίψω βραχὺ εἰς ἀναπόλησιν καὶ ἀνάμνησιν τῶν πολλῶν καὶ συνεχῶν εὐποιῶν καὶ χαρίτων αἵτινες δαψιλῶς ἐπήγασαν παρὰ τῆς Ὑμετέρας εὐεργετικῆς καὶ ἀφθονοπαρόχου Οἰκίας πρὸς τοὺς ἐμοὺς γεννήτορας, ἐξόχως δὲ πρὸς αὐτὸν ἐμέ, αὐξηθέντα παρὰ τοῖς αὐτοῖς Ὑμετέροις Θείοις, ἀνατραφέντα ἐν ταύτῃ τῇ Ὑμετέρᾳ Πανολβίῳ Οἰκίᾳ, παιδευθέντα τε τὰ χρήσιμα καὶ μεγίστης ἐπιτευξάμενον ἐπικουρίας τε καὶ βοηθείας πρὸς τὸ θηρεῦσαι καὶ ἐπιτυχεῖν καὶ σεμνῆς τινος τῆς περὶ ἐμὲ τύχης· ὅθεν αἰεὶ διὰ μνήμης ἔξω καὶ πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης ἀνακηρύξω, τὴν τσαύτην αὐτῶν πατρικὴν εὐνοίαν καὶ φιλοστοργίαν, ἀλλὰ καὶ νῦν ὅποιας εὐνοίας, δεξιώσεως καὶ ἀποδοχῆς οὐκ ἀξιούμαι καὶ παρὰ τῇ Ὑμετέρᾳ καλοκαγαθίᾳ; Τὸ Ὑμέτερον τοίνυν πανευκλεές Ὄνομα, τιμαλφέστατε ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ Ἄριστέ μοι Ὑπερασπιστά, ἕως οὗ τὸν ὑπὲρ γῆς ἀναπνέω ἀέρα, οὐκ ἂν ποτε τῆς ἐμῆς ἐκπεσεῖται μνήμης· ἀναλογιζόμενος γάρ ἐγὼ τὰ προτερήματα ἐκείνων τῶν μακαρία τῇ λήξει γενομένων, τὰ εὐσεβῆ ἠῆθη, τὴν σεμνοπρεπῆ διατριβὴν, τὸ ταπεινόφρον, τὸ περὶ τοὺς ἐνδεεῖς εὐποητικὸν καὶ ὅσα ἄλλα ἡρωϊκὰ χαρακτηρισμὰ τῆ μεγαλοψυχίας καὶ ἐλευθεριότητος, καὶ μεγαλονοίας, ἀνακαλύπτω ἐπὶ σὲ τὴν ἀπαράλλακτον ἐκείνων εἰκόνα, παραπλησίως διάδοχον τῶν ἀξιεπαίνων ἀρετῶν, ἡρωϊκῶν τε προτερημάτων, ὥσπερ καὶ κληρονόμον τῆς πανευδαίμονος περιουσίας. Τῇ γὰρ μιμήσει τῶν κατ' ἐκείνους πρακτέων καὶ βουλευτέων, ἐπὶ Σὲ ἀναδείκνυται τὸ ἀκλόνητο ἐδρέωμα τῆς Οἰκίας καὶ ὥσπερ τὰ τῶν σῶν προγόνων προτερήματα, περιβλεπτο ἀπειργάσαντο αὐτήν, οὕτως αἱ Σαὶ ἠθικαὶ ἀρεταὶ πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης διαπρυ

- 1746 118. Ὁ πόλεμος τῶν Ποντικοβατράχων, ἐκ τοῦ Ὀμήρου μετα-
γλωττισθεῖς.
- 1747 119. Λόγοι Πανηγυρικοὶ καὶ Ἐγκωμιαστικοί.
120. Σταχυολογία τεχνολογική, Βησσ. Μακρῆ. Ἀνατύπωσις.
- 1748 121. Πεντηκοστάριον. Μετατύπωσις.
- 1749 122. Βιβλίον Ἰουνίου μηνός.
123. Βιβλίον Αὐγούστου.
124. Χρήσιμος Παιδαγωγεία πρὸς τοὺς μαθεῖν τὰ ἱερὰ γράμματα
βουλομένους.
- 1750 125. Βιβλίον Ἱστορικὸν ἀπὸ κτίσεως κόσμου κλπ. Μετατύπωσις.
126. Βιβλίον περιέχον τὴν πρακτικὴν ἀριθμητικὴν ὁμ.
- 1751 127. Βιβλίον τοῦ Ἰουλίου μηνός. Ἀνατύπωσις.
128. Ἡ θεία Λειτουργία (τυπικὸν) ὁμ.
- 1754 129. Βιβλίον τοῦ Ὀκτωβρίου ὁμ.
130. Βιβλίον τοῦ Δεκεμβρίου ὁμ.
- 1755 131. Βιβλίον τοῦ Ἰανουαρίου ὁμ.
- 1757 132. Αἱ θεῖαι λειτουργίαι ὁμ.

σίως ἀνακηρύξουσι· αἷς συνομολογεῖται τὸ βαθὺ τῆς φρονήσεως περὶ τὰ βουλευτέα καὶ πρακτέα, τὸ διακριτικὸν τῆς συνέσεως εἰς τὰ δέοντα, τὸ ἀκίβδηλον τοῦ τρόπου περὶ τὰ συναλλάγματα τοῦ ἐμπορικοῦ βίου καὶ τούτων πάντων ἡ κορωνὶς ἔστω ὅτι σὺ ἐραστὴς τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ δικαίου, παρὰ πᾶσιν ἐπίσημος καθὼς διακρίνεις τὰ καθήκοντα τῶν ἐν τῷ βίῳ μὴ τοιούτων. Ταῦτα δὴ πάντα συναρμονιζόμενα ἀποτελοῦσι τὸ θεότευκτόν σοι Ἄγαλμα τῶν Χαρίτων, ὅστις τοιούτοις διαπρέπων προτερήμασι ἐν τοσαύτῃ διάγῳν εὐημερία, οἶδεν εὐκαίρως συμμετριάζειν τό τε τῆς νεότητος εὐμετάβλητον καὶ τὸ τῆς πολυκτημοσύνης εὐχερὲς τοῖς ἄλλοις νέοις πρὸς τὴν φιλήδονα ζωὴν ἐπιρρέπειν, τῇ μισότητι τοῦ λόγου καὶ τῆς συνέσεως. Παρήμι δὲ τὰ ἀποτελέσματα καὶ καρποὺς τῶν ρηθέντων προτερημάτων, ἵνα μὴ τὸ εἰλικρινὲς τῆς ἐμῆς εὐγνωμόνου διαθέσεως, ἐξ οὗ πηγάζει πᾶν δῶρημα τέλειον ἐν τῷ μετὰ σώματος βίῳ, ἐκ ταύτης ἀναθάλλει ὁ ἔνθερος ζῆλος περὶ τὰ θεῖα, τὰ σπουδαῖα τοῦ τρόπου πρὸς καλλωπισμὸν τῶν ἱερῶν ναῶν, τὸ φιλόφρονον πρὸς τοὺς προσιόντας σοι ἀδιαλείπτως ἐνδεεῖς, οἷονεὶ ἀριδῆλως μαρτυρεῖ, ὃ τε περικαλλῆς Ναὸς τοῦ Ἐνετίησιν ἐνταῦθα Ἁγίου Γεωργίου καὶ ὅσοι τοῦ ἡμετέρου Γένους συνεχῶς προσερχόμενοι ταχεῖαν εὐρίσκουσι τὴν ἐπικουρίαν. Διὸ δὴ ἵνα δῆλον παρὰ πᾶσιν καταστήσω τὰ χαριστήρια, εἰς τεκμήριον καταφανὲς τῆς εὐχαρίστου μου γνώμης, προσφωνῶ σοι, προειλόμην ταύτην τὴν Ἀξιόλογον Βίβλον, ὡς ἀκριβεῖ εἰδήμονι τῶν ἐν αὐτῇ περιεχομένων ἡτίς οἷονεὶ κέρως Ἀμαλθείας ἐναγκαλίζεται ἅπασαν τὴν ἐνιαύσιον Ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν, πρόχειρον παντὶ τῷ φιλακολούθῳ Χριστιανῷ. Ὅθεν πέπεισμαι τεταρρηκῶς, Σὲ ἀνακαλοῦμαι καὶ ἐκλιπαρῶ, φιλοφρόνως ἀποδέξασθαι τοῦτο τὸ ἐμὸν ἄφ' ἱερωμα καὶ ἀναφανῆναι προστάτην αὐτοῦ καὶ ὑπερασπιστήν, ὥσπερ καὶ ἀγαθὸς προτροπεὺς καὶ ἐπίμονος σύμβουλος ἐγένου μοι εἰς τὸ ἐγχείρημα τοῦ τοιούτου τύπου.

Ἐρρωσο γενναίων ἀριστε καὶ τρισευδαῖμον, τῆς ὑμετέρας ἐντιμότητος, εὐλαβῆς καὶ ὑπόχρεως δοῦλος Δημήτριος Θεοδοσίου.

- 1758 133. Ἐπιτομὴ τῆς Ἱεροκοσμικῆς Ἱστορίας ἀνατύπωσις
 134. Εὐχολόγιον. ὁμ.
- 1758 135. Ἐρωτόκριτος¹, ποίημα Βιντζέντζου Κορνάρου ἐκ Σητείας
 (Κρήτης)².
 136. Ἰριώδιον μετατύπωσις.
 137. Ὁρολόγιον τὸ μέγα ὁμ.
- 1759 138. Βιβλίον καλούμενον ὁ Παράδεισος.
 139. Ἐπιστολάριον³ ἐκδοθὲν παρὰ Σπυρ. Μηλίου, ἱεροκήρυκος καὶ
 διδασκάλου ἐν Ἑνεταίαις καὶ ἀφιερωθὲν τῷ Γεωργίῳ καὶ Στεφάνῳ
 αὐταδέλφοις Καραϊωάννου.
- 1761 140. Νέος Παράδεισος. Ἀνατύπωσις. Διορθωτῆς Ἀρχιμ. Σ. Μήλιας
 141. Ὁρολόγιον τὸ μέγα ὁμ. ὁμ.
- 1762 142. Μηνιαῖον τοῦ Μαΐου ὁμ. ὁμ.
- 1764 143. Ἡ Βοσκοπούλα⁴ ὁμ. ὁμ.
 144. Σταχυολογία τεχνολογικὴ ὁμ. ὁμ.
- 1766 145. Κυριακοδρομίων ὁμ. ὁμ.
 146. Παράδεισος ὁμ. ὁμ.
 147. Ἀμαρτωλῶν Σωτηρία ὁμ. ὁμ.
 148. Ἐξάβιβλος ὁμ. ὁμ.

1) Ἡ πρώτη ἐκδοσις ἔλαβε χώραν ἐν Βενετίᾳ τῷ 1713 παρ' Ἀντωνίῳ τῷ Βόρ-
 τολι, τυπογράφῳ.

2) Βιβλ. ἀγ. Μάρκου Νο 74 C 155.

3) Μαρκ. Βιβλ. 20 D 219. Περιέχει καὶ τὸν κάτωθι πρόλογον: Ὁ τυπογράφος πρὸς
 τοὺς ἀναγνώστας: Ἡ ἀφορμὴ ὅπου ἐπαρακίνησεν ἐμὲ νὰ ἐκδώσω εἰς φῶς ἐκ δευτέ-
 ρου(α) μὲ ἐδικόν μου τύπον τοῦτον τὸν ἐπιστολικὸν χαρακτήρα ἐστάθη ἡ εὐγνωμοσύνη
 τῶν φιλομαθῶν, οἱ ὅποιοι γνωρίζαντες τὸ χρήσιμον τοῦ βιβλίου ἀσμένως καὶ μετ' εὐ-
 νοίας κοινῶς τὸ ἐδέχθησαν εἰς τρόπον ὅτι ἀπὸ χίλια βιβλία ὅπου εἰς τὸν ἀπερασμένον
 χρόνον ἐτυπώθησαν, τώρα εἰς τὸ παρὸν εὐρίσκονται ὀλιγώτατα· ὅθεν τὸ σπάνιον τοῦ
 βιβλίου κάνει νὰ αὐξάνη ἡ αὐτοῦ ζήτησις. Ἐγὼ λοιπὸν ὡς πρόθυμος ὅπου εἶμαι νὰ
 ἀνταποκρίνωμαι εἰς τὰ ἐπωφελεῖ αἰτήματα τῶν ὁμογενῶν μου φιλομαθῶν ἑλλήνων,
 ἠθέλησα νὰ ὑπακούσω εἰς τὴν ζήτησίν τους καὶ ἰδίους μου ἀναλώμασι καὶ τύποις, νὰ
 τὸν ἐκδώσω μετὰ πάσης ἐπιμελείας, ἐκκαθαρθέντα ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων σφαλμά-
 των, ὅπου εἰς τὸν πρῶτον τύπον εἶχον συντρέξει καὶ προσέτι αὐξηθέντα μὲ προσθήκην
 ἑτέρας ἐκθέσεως τίτλων. Δεχθῆτε οὖν ὡ φιλομαθεῖς καθὼς καὶ πρότερον τοῦτο τὸ σύγ-
 γραμμα, εὐμενῶς τε καὶ φιλοφρόνως, τὸ ὅποιον σᾶς τὸ δίδω μὲ τὴν συνβοήθειαν τοῦ
 συγγραφέως, εἰς πλεον τακτικὴν καὶ ἐντελεστεράν κατάστασιν, ἀπὸ ἐκείνην ὅπου ἦτον
 προτιότερα. Ἐγὼ δὲ βεβαιόντάς σας τὴν ἐμὴν ἀμετάτρεπτον πρὸς ὑμᾶς προθυμίαν,
 σᾶς εὐχομαι ἐκ θεοῦ πᾶσαν πνευματικὴν καὶ ψυχικὴν εὐτυχίαν. Ἐρρωσθε.

4) Μαρκ. Βιβλ. 1952,9 Misc.

α) ἡ προηγουμένη ἐκδοσις ἐγένετο τῷ 1757 παρ' Ἀντωνίῳ τῷ Τζάτα, ἀναλώμασι
 τοῦ Κου Πολυζώη Λαμπανιτζιώτη τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων. (Μαρκ. Βιβλ. 6 C. 179).

1767¹ 149. Εὐχολόγιον. Ἀνατύπωσις. Διορθωτῆς Ἀρχιμ. Σ. Μήλιας.

150. Ἱστορία τῆς Ἑβραιοπούλας² τῆς Μαρκάδας τὴν ὁποίαν εἰς τοὺς ἀχξζ'. χρόνους μηνὶ Ἰουλίου ιε'. ἔκλειπεν κρυφίως ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῆς ὁποῦ ἐκάθουνταν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς τόπον λεγόμενον φανάρι, ἕνας νέος Ἀρβανίτης, λεγόμενος Δῆμος, καὶ πηγένωντας εἰς τὴν Οὐγκροβλαχίαν τὸν ἐτίμησεν ὁ αὐθέντης τοῦ τόπου περισσὰ καὶ τοῦ τὴν ἔδωσεν εἰς Γυναῖκα. Ἑνετίησιν. 1767 (σελ. 33).

Ὁ Δῆμος ἦτο Ἡπειρώτης καὶ δὴ ἀρτοποιὸς ὡς ἐμφαίνεται ἀπὸ τοὺς πρώτους στίχους τῆς ἱστορίας: σὲ μνιὰ πόρτα τῆς πόλεως, ποῦ κραζεται φανάρι=εὐγενικὸν καὶ ἄξιον ἔστεκε παλικάρι=Δῆμον τότε νομάζασιν εἰς ὅλους γνωρισμένος=ἀπ' ἄρχοντες καὶ ἐπτωχοὺς περίσσι ἀγαπημένος=ἦτον ἀπὸ τὴν Ἡπειρον τὸ γένος ἀρβανίτης=καὶ στήν ἀρτωπολιτικὴν πηδεξιὸς τεχνίτης=

Καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς ἱστορίας τῆς Ἑβραιοπούλας, ἔχομεν τὰ σχόλια τοῦ τυπογράφου Ν. Γλυκύ, παρομοιάζοντος τὸν Δῆμον πρὸς τὸν . . . . Ἰάσωνα! «ὁ Τυπογράφος τοῖς ἐνενημοτάτοις φιλιαναγνώσταις χαίρειν. Ἄν καλὰ καὶ ἡ φύσις σοφὴ καὶ πολύτεχνος διὰ τὰ ἔργα ὅπου καθ' ἐκάστην μὲ ρυθμὸν ἀκατανόητον ἐπιτεχνεῖται, ἀπὸ τοὺς σοφοὺς νὰ ὀνομάζηται ἄλλη πλέον θαυμαστὴ λογίζεται διὰ τὰ διάφορα χρώματα καὶ μορφὰς μὲ τὰς ὁποίας τὰ στολίζει, ὅμως μοῦ φαίνεται πῶς ἡ πολυτεχνία τῆς ἠθέλεν εἶσται ματαία ἀνισῶς καὶ ὑπερεῖτο τοῦ ἡλιακοῦ φωτός, ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖνο δίδει ὅλον τὸν στολισμὸν εἰς τὰ πονήματά τῆς, λαμπρύνοντάς τα μὲ τὰς φεγγοβόλους τοῦ ἀκτῖνας. Τὸ ὅμοιον στοχάζομαι ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὰ ἀξιοπαίνετα ἔργα τῶν ἀνθρώπων ἀνισῶς καὶ ὑπεροῦντο τοῦ φωτός τῶν ἱστορικῶν καὶ τυπογράφων· διότι ἂν καλὰ καὶ αὐτοὶ νὰ ἐστάθησαν ἐπαινετοὶ καὶ ἐξαίρετοι κοντὰ εἰς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους

1) Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐξεδόθη ἡ «Βίβλος χρονικὴ περιέχουσα τὴν Ἱστορίαν τῆς Βυζαντίδος» παρὰ Δημ. Θεοδοσίω, ἐξάτομος ἐκ σελ. ἐν ὅλῳ 2815 εἰς 8ον περιλαμβάνουσα καὶ κατάλογον τῶν κάτωθι συνδρομητῶν ἐξ Ἰωαννίνων: Μητροπολίτης Ἰωαννίνων Γρηγόριος, Μιχαὴλ Καραϊωάννης, Ζαχαρίας Μπέρκος, Εὐστάθιος Σουγδουρῆς, Μιχαὴλ Γλυκὺς, Ἀναστάσιος Δρόσος, Δημήτριος καὶ Ἰωάννης Σύντροφοι, Παναγιώτης Συκάς, Λεοντάρης Λήγδας, Ἰωάννης Ἰωακείμ Σαράφης, Πέτρος Σαράφης, Χατζῆ Δημητράκης τοῦ Χατζῆ Χαραμπέτη Σαράφης, Ἰωάννης Παπάζογλου Σαράφης, Δημήτριος Κονόμος, Δημήτριος Τουρτούρης, Σουλῆβεργος Κόνιαρης, Νικόλαος Τζουκαλάς, Γεώργιος Μπέρκος Βελισάρι.

2) Μαρκ. Βιβλ. Misc. 1952,5.

μὲ τὰ ἔργα καὶ ἀρετὰς τους, ὅμως ὁ καιρὸς γρήγορα ἤθελε σκεπάσει τὰ ὀνόματά τους μὲ τὸ σκοτεινὸν νέφος τῆς λήθης. Ὁ ἀξιοπαίνετος Δῆμος εἰς τὴν τόλμην καὶ μεγαλοψυχίαν ἐστάθη ὡς ἓνας ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς ἀθλητὰς, μάλιστα δὲ καὶ εἰς τὴν σωφροσύνην τολμῶ εἰπεῖν καὶ ὑπὲρ ἐκείνους, ἀμὴ μὲ τοῦτο ὅλον ἤθελε σβύσει τὸ ἐπαινετὸν του ὄνομα, ἂν δὲν ἤξιῶνέτο τινος γραφέως διὰ νὰ ἀφοσιώσῃ εἰς τὰς ἀκοάς σας τὴν ἀνδραγαθίαν του καὶ μὴν παραξενεύεσθε ὡφιλαναγνῶσται θαρρῶντας μικρὸν τὸ ἔργον ὅπου αὐτὸς ἔκαμεν, ἀμὴ στοχασθῆτε πόσῃ δυσκολίαν καὶ κίνδυνον ἐπέρασεν διὰ νὰ κατορθώσῃ καὶ τότε θέλετε τὸν εὖρει εἶγε μὴ ὅμοιον τοῦ ποτε Ἰάσωνος, ὅμως ὄχι ἐλάττονα. Δεχθῆτε λοιπὸν τὸ παρὸν ποιημάτιον, ὅπου ὁ τυπογράφος οἰκεία δαπάνη ἀφοσιοῖ εἰς τὸ φιλήκοόν σας, στοχασόμενοι τὴν ὠφέλειαν ὅπου ἠμπορεῖ νὰ σᾶς προξενήσῃ καὶ ἀναγινώσκετε εὐτυχοῦντες. ἔρρωσθε».

- 1767 151. Ὁκτώηχος. Ἀνατύπωσις.
152. Ὁρολόγιον τὸ Μέγα ὄμ.
- 1768 153. Ἀνδραγαθείαις Μιχαὴλ Βοεβόδα. Ἀνατύπωσις.
154. Μηναιὸν Ἰανουαρίου.
- 1769 155. Πεντηκοστάριον ἀνατύπωσις. Διορθωτῆς Ἱεροδιάκονος Σπ. Παπαδόπουλος.
156. Ψαλτήριον ὄμ.
- 1770 157. Ἐπιτομὴ Ἱεροκοσμικῆς Ἱστορίας. Ἀνατύπωσις.
158. Ἐρμηνεία τῆς Κραταιοτάτης καὶ Σεβαστῆς Αἰκατερίνης Β'. Αὐτοκρατορίσσης πασῶν τῶν Ρωσσιῶν πρὸς τὸ σῶμα τῶν ἐπιστατῶν διωρισμένων διὰ τὴν ἔκθεσιν καὶ ἐκπλήρωσιν τοῦ συστήματος ἑνὸς νέου Κώδικος Νόμων ἅμα καὶ διάταξις ἀκριβῆς ἀποβλέπουσα τὸ αὐτὸ σῶμα τῶν ἐπιστατῶν, μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ Ἱταλ. Ἰδιώματος καὶ παρὰ τοῦ τυπογράφου ἀφιερωθεῖσα τῷ Ἐξοχωτάτῳ καὶ Ἐκλαμπροτάτῳ Κυρίῳ Κυρίῳ Ἀλεξίῳ Δ' Ὁρλώφ τενέντε Γενεράλῃ κλπ.

Ἐξοχώτατε Αὐθέντα,

Αἱ στοιχειώδεις ἀρχαὶ τῆς νέας συνωμοσίας ὅπου ἡ συνετωτάτη καὶ σεβαστὴ Αὐτοκρατορίσσα μὲ μεγάλην ἀγχίνοιαν, πολλὴν πολυμάθειαν καὶ ἄκραν φιλανθρωπίαν, εἰς Ρωσικὴν διάλεκτον διεχάραξε, τὸσον ἀναγκαίαις, τὸσον ὠφέλιμαίς χειραγωγίαις πρὸς ἀρε-

1) Μαρκ. Βιβλ. 75 C 139.

τὴν, διὰ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τοὺς σοφούς ἄνδρας ἐκρίθησαν, ὥστε ὅπου αὐταὶ δι' ὀλίγου καιροῦ εἰς διαφόρους διαλέκτους ἐμεταφράσθησαν καὶ εἰς ὅλα τὰ γένη τῆς Εὐρώπης κοινὰ κατεστάθησαν. Διὰ νὰ μὴ μείνη λοιπὸν καὶ ἡ Ἑλλάς ἀπὸ μίαν τόσον ἐπωφελεῖν πραγματείαν ὑστερημένη, ἢ ὁποῖα τὴν σήμερον φεῦ διὰ τὴν τῶν κρατούντων ὠμότητα κοντὰ εἰς ἄλλα καλά, εὐρίσκεται ἀκόμη ἄμοιρος ἀπὸ πολλὰ βιβλία τῶν νόμων, ὅπου ἐκ περιουσίας εἰς τὰ ἄλλα γένη τῆς Εὐρώπης πλημμυροῦσιν, ἐπαραινῆθην, Ἐξοχώτατε Αὐθέντα, διὰ νὰ μεταφέρω καὶ εἰς τὴν ἀπλήν μας τῶν Ἑλλήνων διάλεκτον τὸ τέτοιον πόνημα. Μὲ τὴν ἀνάγνωσιν τούτου οἱ ὁμογενεῖς μου, πρῶτον θέλουσι καρποφορηθεῖ εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ δεύτερον θέλουσι λάβει εὐφροσύνην καὶ παρηγορίαν τῶν θλίψεων τῶν, βλέποντας τὸ ἠγαπημένον μας καὶ ὁμόπιστον γένος νὰ εὐρίσκεται εἰς εὐδαιμονίαν καὶ καλὴν Πολιτικὴν Κυβέρνησιν, λαμβάνοντες ἐκ θείας προνοίας διὰ Μονάρχισσαν μίαν φιλόσοφον καὶ φιλόανθρωπον νομοθέτριαν, ὅπου αἱ ἀρεταὶ καὶ μεγάλα τῆς κατορθώματα περιβόητον εἰς ἅπασαν τὴν Εὐρώπην τὴν ἔκαμαν. Βέβαια τώρα θέλει πληρωθῆ ἡ μεγάλη ἐπιθυμία, ᾧ σοφὸς Πλάτων, καὶ ἡ ἀγαπημένη Πατρίς σου Ἑλλάς, νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας, ἂν αἱ θερμαὶ δεήσεις τοῦ ταλαιπώρου σου γένους, ὅπου μετὰ δακρύων ἡμέραν καὶ νύκτα πρὸς τὸν Ὑψιστον θέλει ἔξακουσθῶσι, διὰ νὰ κυβερνηθῆ καὶ αὐτὸ μὲ τοὺς ἰδίους νόμους αὐτῆς τῆς φιλοσόφου Αὐτοκρατορίσεως καὶ νὰ εὐρίσκεται ὑπὸ τὴν σκέπην καὶ προστασίαν τῆς. Τὴν μετάφρασιν ταύτην ἢ ὁποῖα καὶ περαιτέρω ἐξαπλώνει τὸ κλέος τῆς Μεγ. Αἰκατερίνης, ὅπου διὰ πολλῶν λαῶν εὐτυχίαν ἐγεννήθη, διὰ πολλὰ δίκαια τὴν διευθύνω εἰς τὴν προστασίαν καὶ σκέπην τῆς Ὑμ. Ἐξοχότητος. Ἐπειδὴ ἡ ἀθάνατος εὐκλεία τῆς αὐτῆς Μοναρχίσεως ὅπου προέρχεται ἀπὸ μίαν τέτοιαν πραγματείαν καὶ ἡ δόξα τοῦ γένους τῶν Ρωσσιῶν εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ εὐδαιμονίαν προξενημένην ἀπὸ τὴν παροῦσαν νομοθεσίαν, εἶναι αὐτὰ πράγματα πολλὰ ποθητὰ κατ' ἐξαίρεσιν εἰς τὴν Ὑμ. Ἐξοχ. ὅπου ὅλως διόλου ἀφοσιωμένη εἶναι εἰς τὸν ζῆλον πρὸς τὴν αὐτοκρατορίσσαν καὶ εἰς τὴν ἀγάπην τῆς πατρίδος. Σκοπῶ ὡς τόσον τὰ ἄλλα πολλὰ προτερήματα ὅπου χαρακτηρίζουσι τὸ ἔξοχόν της ὑποκείμενον, ὡσὰν τὴν ἀκεραιότητα τῶν ἠθῶν, τὸ ἰλαρὸν καὶ πρὸς πάντας εὐπρόσωπον, τὴν εὐσπλαγχνίαν, μετριοφροσύνην καὶ μεγαλοψυχίαν, ὅπου ποθητὴν καὶ ἐράσμιον τὴν κάνουνσι πρῶτον εἰς τὴν πατρίδα καὶ δεύτερον εἰς ὅποια μέρη τῆς

Εὐρώπης διέτριψε, φθάνει τοῦτο μόνον νὰ προσθέσω, τὴν μεγάλην ὑπόληψιν καὶ κατ' ἐξαίρεσιν τιμὴν ὅπου ἀπολαμβάνει δικαίως πλησίον εἰς τὴν φιλόσοφον αὐτὴν Μονάρχισσαν, ἢ ὅποια ἰξεύρει νὰ βραβεύῃ τὴν ἀρετὴν μόνον καὶ τὰ τῆς ψυχῆς προτερήματα. Ἀποβλέπωντας λοιπὸν εἰς τὴν προαίρεσιν τοῦ προσφέροντος καὶ ὄχι εἰς τὴν εὐτέλειαν τοῦ πράγματος, ἢ Ὑμετέρα Ἐξοχότης θέλει ἀποδεχθῆ μετὰ τὴν συνηθισμένην τῆς καλοκαγαθίαν τὸ παρὸν εὐτελέστατον δῶρον, ἀπὸ ἑναν παραμικρὸν ἀλλὰ πιστότατον δοῦλόν τῆς ὅστις δὲν ἐπιθυμᾷ ἄλλο πᾶρεξ τὴν δόξαν τῆς καὶ ἔπαινον, εὐχόμενός τῆς προσέτι μετὰ βαθύτατον σέβας τὴν καλὴν ἔκδοσιν εἰς ὅλα τῆς τὰ καταθύμια. Τῆς Ὑμετέρας ἐξοχότητος ἔνθερμος καὶ πιστὸς δοῦλος».

1770 159. Κατηχητικὸν¹ μετατύπωσις.

160. Μηνιαῖον Ἰουνίου ἀνατύπωσις.

161. Τὰ 4 θεῖα καὶ Ἱερὰ Εὐαγγέλια ἀνατύπωσις.

162. Τριώδιον ὁμ.

1771 163. Τὸ Τυπικὸν τῆς Ἐκκλησ. Ἀκολουθίας ὁμ.

164. Ἀκολουθία² τοῦ ἐν Ἀγ. Πατρὸς ἡμῶν Ἀλεξάνδρου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

1) Μαρκ. Βιβλ. 50 C 74 σελ. 380. Τοῦ κειμένου προτάσσεται ἡ κατωθι προσφώνησις τοῦ τυπογράφου: Νικόλαος Γλυκὺς ὁ ἐξ Ἰωαννίνων, τοῖς ἐντευξομένοις τὸ χαίρειν. Πολλὰ μὲν καὶ διάφορα ψυχωφελῆ συγγράμματα, ὧ πανευκλεέστατον καὶ μεγαλοπρεπέστατον τῶν Ἑλλήνων γένος, οὗτος ὁ ὄσιος καὶ θεοφόρος ἡμῶν πατὴρ Θεόδωρος ὁ Στουδίτης ἄφησε μετὰ τὴν αὐτοῦ ἀποβίωσιν, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ ἀμέλειαν τῶν αὐτοῦ μεταγενεστέρων ἢ καὶ ἀπὸ ἔνδειαν χρημάτων, ἐκρύπτοντο εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς σεβασμίας αὐτοῦ Μονῆς καὶ οὐδέποτε ἐφαίνοντο εἰς τοῦτον τὸν ὑπὸ Σελήνην κόσμον, οὐδεὶς ποτε εἰς ἐπιθυμίαν αὐτῶν ἐκινεῖτο, οὔτε ἐπιμελῶς αὐτὰ ἀνεζητεῖ. Ἐπειδὴ κατὰ τὸν ποιητὴν τοῦ «ἀγνώστου οὐδεμία ἐπιθυμία». Ἴδου λοιπὸν τὰ συγγράμματα ταῦτα τοῦ αὐτοῦ θείου ἀνδρὸς μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν, δηλαδὴ Βασιλείου τοῦ Μεγάλου τοὺς ὁσκητικὸς λόγους, εἰς ἀπλήν φράσιν μεταγλωττομένους καὶ τοῦ Ἀβᾶ Δωροθέου διάφορα πάλιν συμπονήματα, θεῖα εὐδοκία νῦν πρῶτον εἰς φῶς ἐκδοθέντα παρ' ἐμοῦ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Τυπογραφίᾳ, ὅπου οὔτε μόχθων οὔτε δαπανῶν φειδόμενος, μεγίστην χάριν πᾶσι, μάλιστα δὲ τοῖς μονάζουσι δωρεὰν δίδωμι, ἐπειδὴ οὐ μόνον ψυχικὴν ὠφέλειαν, ἀλλὰ καὶ ὑπερμέγιστον παραίνεσιν τοῖς ἀναγινώσκουσι, χορηγοῦσι, νουθετοῦντες αὐτοὺς πῶς πρέπει ἕκαστος νὰ φυλάττῃ [καὶ νὰ κυβερνᾷ τὸ κατ' ἀξίαν ἐκείνου ἐπάγγελμα. Δεχθῆτε λοιπὸν ὅλη τῇ ψυχῇ ταῦτα πάντα, ὡς παρὰ τῶν θεοφόρων πατέρων ἐκπονηθέντα, διότι ἀναγνώθοντές τα ἐπιμελῶς τε καὶ προσεχῶς, θέλετε ὀδηγηθῆ ἀναμφιβόλως πρὸς τὴν οὐράνιον βασιλείαν τοῦ ἐν Τριάδι μόνου Θεοῦ, οὗ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. Ἐρωσθε. ἐν ἔτει αψο'. ἐν ταῖς κλειναῖς Ἑνεταῖς.

2) Μαρκ. Βιβλ. 4 D 58.

- 1772 165. Βίβλος Καλοκαιρινή.
 166. Διδαχαὶ εἰς τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλ. Τεσσαρακοστήν.
 167. Εἰρημολόγιον ἀνατύπωσις.
 168. Θεοτοκάριον ὄμ.
 169. Μηνιαῖον τοῦ Αὐγούστου ὄμ.
 170. Ἁγιασματάριον ὄμ.
 1773 171. Αἱ θεῖαι Λειτουργίαι ὄμ.
 172. Ἐπιστολάριον.
 173. Περιγραφή Ἱερᾶ τοῦ Ἁγίου καὶ θεοβαδίστου Ὁρους Σινᾶ.
 174. Πρόχειρος περιγραφή τοῦ ὄρους Σινᾶ δι' ὁμοιοκαταλήκτων πολιτικῶν στίχων νῦν πρῶτον τύποις ἐκδοθεῖσα. (σελ. 32).
 1774 175. Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἐνδόξου Βασιλέως Ἰωάννου τοῦ Βλαδιμήρου θαυματουργοῦ.
 176. Ἀκολουθία τοῦ ἁγ. Πατρὸς ἡμῶν Μνάσωνος Ἐπισκόπου Ταμασίων τοῦ θαυματουργοῦ.
 177. Ἀκολουθία τοῦ ἁγ. ἐνδ. Μεγαλομ. Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου.

1) Μαρκ. Βιβλ. Misc. 1952,1. Τοῦ κειμένου προτάσσεται ἡ κάτωθι προσφώνησις τοῖς ἐντευξομένοις.

.....
 Ὅθεν κἀγὼ εὐρίσκοντας αὐτὴν τὴν ἱστορίαν
 ἁγιωνύμου ὄρους Σινᾶ, θεῖαν καὶ θαυμασίαν
 ὅπου τὴν ἐστιχούργησεν ὁ πολὺς εἰς τὰ θεῖα
 Ἀρχιερεὺς ὁ ἅγιος Πρῶτην Παραμυθίας
 Κύριος Κύρ Παῖσιος ὁ ἐξ Ἰωαννίνων,
 κατὰ χριστιανικὴν προαίρεσιν καὶ κατὰ θεῖον ζῆλον
 δοῦλος εἶμαι καὶ υἱὸς πάντα σὴν προσταγὴν σου
 Νικόλαος τοῦ Ἀβραάμ ἀπὸ τὸ Νεοχώρι
 τῆς Κων)πόλεως πῶχει μεγάλο θῶρι
 ἠθέλησα μετὰ σπουδῆς διὰ νὰ τὴν τυπώσω
 μὲ ἐδικὰ μου ἔξοδα κ' εἰς φῶς νὰ τὴν ἐκδώσω....
 .....

Περιέχεται καὶ ἐπίγραμμα μὲ ὁμαδικὰς παρηγήσεις εἰς τὸν ἅγιον Σιναίου ὄρους ἀρχιεπίσκοπον Κύριον Κύριλλον·

Κυρὸς Κύριλλος Κυρίου κυροῖς κλέος
 Κλεινὸν κάτοπτρον κάλλους, κύρβις κ' ἀρετῆς
 Ποιμὴν πόαισι ποιμαίνεις ποιμνὴν πόνοισ
 Πάντως πονῶν παιδεύεις πάντας παγκάλους
 Σύννοος Σιναίου σύστασιν σώζεις σοφῶς
 Σῶαν, σάλου συστέλλων τῆς σάλης στάσιν.

2) Μαρκ. Βιβλ. 4 D. 49.

3) Μαρκ. Βιβλ. 4 D. 50.

178. Ἀκολουθία τοῦ Ἀγ. Ἱερομάρτυρος Χαραλάμπους¹ τοῦ θαυματουργοῦ.
179. Ἀκολουθία τοῦ ἐν ἁγ. Πατρὸς ἡμῶν Διονυσίου Ἀρχιεπ. Αἰγίνης.
180. Ἀκολουθία τοῦ ἐν ἁγ. Πατρὸς ἡμῶν Ἡρακλειδίου Ἐπισκόπου Ταμασίων.
181. Ἐξέτασις τῆς συνειδήσεως.
182. Ἡ νέα Κλίμαξ μεταφρασθεῖσα.
183. Grammatica Italiana, stampata a comun vantaggio della nazione greca in Venezia, nella stamperia di Nicolò Glichì.
(ἦτοι Ἱταλικὴ γραμματικὴ, τυπωθεῖσα διὰ κοινὴν ὠφέλειαν τοῦ ἐν Βενετία Ἑλληνικοῦ Γένους, ἐν τῷ τυπογραφείῳ Νικολάου Γλυκύ).
184. Μαργαρίται.
185. Χρήσιμος Παιδαγωγία².
- 1775 186. Ἀκολουθία τῆς ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Φιλοθέης τῆς ἐξ Ἀθηνῶν.
187. Διαταγαὶ καὶ συνθήκαι τῆς ἐν Λιβόρνῳ Ἐκκλησίας τῶν Γραικῶν.
188. Ζυγόμετρον ἦτοι ζύγια καὶ Μέτρα διαφόρων ἐμπορίων.
189. Θεοτοκάριον Μετατύπωσις.
190. Θησαυρὸς Δαμασκηνοῦ Ἱεροδ. τοῦ Στουδίτου ὁμ.
191. Μηναιῖον Ἰανουαρίου Μετατύπωσις.
192. Μηναιῖον Φεβρουαρίου ὁμ.
193. Μηναιῖον Μαρτίου. Μετατύπωσις. διορθ. Ἀμβρ. Βιζαμάνος Ἱερομόναχος.
194. Ἀγιασματάριον. Διορθ. Σπυρ. Παπαδόπουλος.
- 1776 195. Αἱ θεῖαι Λειτουργίαι.
196. Γραμματικὴ Κων/τίνου Λασκάρεως, πλουτισθεῖσα καὶ ἀναπληρωθεῖσα εἰς πολλὰ ἔλλιπῆ.
197. Ἐγχειρίδιον³ Γαβριὴλ Σεβήρου Μητροπολ. Φιλαδελφείας, ἀφιερωθὲν τῷ ἐντιμοτάτῳ κ. Δημητρίῳ Κρασάκη ἐκ Χάνδακος (Κρήτης). Τοῦ κειμένου προτάσσεται ἡ ἀφιέρωσις τοῦ τυπογράφου ἔχουσα οὕτω : Εὐγενῆ καὶ τιμιώτατε Κύριε Δημήτριε, Τὸ παρὸν διδακτικὸν ψυχωφελὲς ἐγχειρίδιον, ἐπειδὴ καὶ εἶναι λίαν ὠφέλιμον καὶ θέλει τὸ λάβει κάθε φιλομαθὴς ὀρθόδοξος χριστιανὸς μετὰ μεγάλης

1) Μαρκ. Βιβλ. 4 Δ. 48.

2) Μαρκ. Βιβλ. Misc. 1952, 11.

3) Μαρκ. Βιβλ. 193 Δ 124.

εὐχαριστήσεως ἔκρινα διὰ ἔργον θεάρεστον νὰ ἐκδοθῆ. Καὶ ἤδη δεύτερον εἰς φῶς ἐκτυπωμένον εἰς τὴν τυπογραφίαν μου καὶ νὰ ἀφιερωθῆ παρ' ἐμοῦ εἰς ἓνα εὐσεβὲς ὑποκείμενον, οἷον εἶναι τὸ σὸν ὅπου παρὰ τινος σοὶ συγγενοῦς καὶ ἄλλων γνωστῶν φίλων ἐπληροφορήθην καλῶτατα, Δέξου το λοιπὸν μὲ εὐπροαίρετον διάθεσιν καθὼς καὶ ὁ ποτὲ ἐξοχώτατος Ζαντήριος¹. Μένε ὑγιαίνων πανοικεὶ καὶ παρὰ Κυρίου αἰεὶ σκεπόμενος καὶ ἀπὸ παντὸς κακοῦ συντηρούμενος καὶ διαφυλαττόμενος εἰς μακραίωνα. ἔτει αψος'. Μαῖω λ'. τῆς Ὑμετ. Ἐντιμότητος ἀγαπητὸς ἀδελφὸς Νικόλ. Γλυκός.

1776 198. Ἐγχειρίδιον² περιέχον τὸν Παρακλ. Κανόνα, δαπάνη Θεοδ. Ροδόλφου ἐκ Μπράσσοβ τῆς Τρανσυλβανίας.

199. Εὐχολόγιον τὸ Μέγα.

200. Λαυσαϊκὸν³ ἦτοι βιβλίον περιέχον ἀσκητικὰς ἱστορίας ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

1777 201. Ἀποστόλων Πράξεις.

202. Αὐνανισμοῦ ἐπιτομή, μετάφρ. ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

203. Βίβλος Ἐνιαύσιος, ἣτις Πανδέκτης⁴ καλεῖται (σελ. 1848).

Περιέχει τὴν προσφώνησιν τοῦ τυπογράφου: Παντὶ τῷ ἐντευξομένῳ εὐσεβεῖ χριστιανῷ ὁ τυπογράφος τὴν προσήκουσαν ἀπονέμει τιμὴν καὶ τὴν προσρητικὴν ἐπάξιον προσκύνησιν: Τὴν Πανδέκτην Βίβλον ὧ θεοσεβέστατε καὶ φιλακόλουθε ἀναγνώστα, νεωστὶ τυπωθεῖσαν καὶ μετὰ πάσης ἐντελοῦς αὐξήσεως αὐξηθεῖσαν, τῇ σῇ ἀποστέλλῳ εὐλαβείᾳ διὰ νὰ δύνασαι νὰ εὐρίσκῃς καθ' ἑκάστην εὐκόλως καὶ ἐντελῶς πᾶσαν τὴν τοῦ χρόνου νυχθημερινὴν ἀκολουθίαν. Τὸ αἴτιον ὅπου μὲ ἔκαμε νὰ τυπώσω αὐτὴν μετὰ πολλῶν ἐξόδων, δὲν εἶναι βέβαια ἄλλο πᾶρξ ἢ ἀγάπη ἦν φέρω εἰς τοὺς ὁμογενεῖς καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ἔχωσι κάθε βιβλίον χρειαζόμενον, πρὸς ψυχικὴν αὐτοῖς ὠφέλειαν. Ὅθεν ἀφοῦ ἐπληροφορήθην τὴν εὐκολίαν, ὅπου ἔκαμεν ὁ

1) Ἐκ τοῦ προλόγου τοῦ παλαιοῦ τυπογράφου πληροφορούμεθα ὅτι ὁ ἐν λόγῳ Ζαντήριος ὠνομάζετο Μάρκος, ὅτι κατήγετο ἐκ Κερκύρας καὶ εἶχε σπουδάσει τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Παδούης, ἐξ οὗ προῆλθε καὶ ὁ τίτλος τοῦ «Ἐξοχωτάτου».

2) Μαρκ. Βιβλ. 11 D 220.

3) Μαρκ. Βιβλ. 11 D 219.

4) Ἡ πρώτη ἐνιαύσιος Βίβλος ἐτυπώθη τῷ 1709 ἐν Τεργοβύστῳ τῆς Οὐγγροβλαχίας ἐπιμελεῖα καὶ διορθώσει Μητροφάνους Πρεσβυτέρου Γρηγοῶ τοῦ ἐκ Δωδώνης. Ἐν Βενετίᾳ ἐξέδωκε τοιαύτην, ὡς προλαβόντως ἐγράψαμεν, ὁ Δημ. Θεοδοσίου τῷ 1755. Ὁ Πανδέκτης ἐκδόσεως Γλυκὸ εὑρεθῆται ἐν τῇ Μαρκ. Βιβλ. 10 Δ 38.